

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Marnix Academie
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 85002
3508 AA UTRECHT

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
21938417

Uw brief van
19 december 2019

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Datum **13 MRT 2020**

Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree-opleiding Pedagogisch
Educatief Professional

Geacht college,

Met uw brief van 19 december 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 7 januari 2020, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 februari 2020, kenmerk 2020/002, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige

opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie

21938417

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding deeltijd hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional Utrecht	2020/002	10/02/2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 07/01/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Marnix Academie om de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen te Utrecht (brief van 19/12/2019 zonder kenmerk). Op 20/01/2020 is de behandeling van de aanvraag opgeschort en is aanvrager in de gelegenheid gesteld de onvolledige aanvraag binnen een door de commissie gestelde termijn aan te vullen. Op 28/01/2020 is de aanvulling ontvangen en is de aanvraag weer door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Marnix Academie om de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te Utrecht te verzorgen. De commissie adviseert daarbij om de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2, lid 3, van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW.)

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional (hierna: Ad PEP) in Utrecht aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Onderwijs. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden.

Als basis voor de ontwikkeling van de opleiding is de Ad PEP van Hogeschool Iselinge gebruikt. De Ad PEP bestaat inhoudelijk uit vier thema's (het ontwikkelende kind, het kind in de rijke leeromgeving, het kind en zijn ondersteuningsbehoefte en het kind in de (grootstedelijke) samenleving. De rollen betreffen de pedagoog, de vormgever, de verbinder en de initiator. Het curriculum zal worden opgebouwd in 4 semesters met elk 4 leerlijnen, te weten: de professionele ontwikkellijn, de kennislijn, de praktijklijn en de ontwerplijn.

De Ad PEP is toegankelijk voor professionals met een relevante (on)betaalde werkplek van minimaal 16 uur per week in de kinderopvang of het onderwijs. Zij moeten een havo, vwo of ten minste een mbo 4 diploma hebben, bijvoorbeeld een diploma onderwijsassistent, pedagogische medewerker of coördinator Sport en Bewegen. Afgestudeerden van de opleiding kunnen aan het werk als Pedagogisch Educatief Professional in het primair onderwijs, de kinderopvang en kindcentra.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De commissie adviseert daarbij om de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2, lid 3, van de WHW.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Ad PEP aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad PEP verwijst aanvrager naar ROA's database AIS, de 'Arbeidsmarkt barometer po, vo en mbo 2017-2018' van – Dialogic en Ecorys in opdracht van het ministerie van OCW (2018), het artikel 'Meer ondersteuners op basisschool in bijna alle regio's' op de website www.aob.nl (april 2019), de Banometer 2018 van de vacaturesite www.meesterbaan.nl, de 'Arbeidsmarktanalyse primair onderwijs 2017. Thema: de lerarenopleiding' van het Arbeidsmarktplatform PO (2017), het nieuwsbericht 'Kabinet komt met noodplannen tegen lerarentekort in grote steden' van de NOS, de tabel 'Verwachte tekorten aan leraren en directeuren in het primair onderwijs in fte" van de website www.rijksoverheid.nl, de 'Regionale arbeidsmarktanalyse - Utrecht - primair onderwijs 2018' van het Arbeidsmarktplatform primair onderwijs, de tabel 'verwachte groei van het aantal werknemers in de kinderopvang in regio Utrecht' en het bericht 'Lokale arbeidsmarktportretten Kinderopvang' van het arbeidsmarktfonds FCB, de 'Lerarenagenda 2013-2020' van het Ministerie van OCW (2013). Ten slotte heeft aanvrager een behoeftepeiling gehouden onder 35 partnerscholen.

Aanvrager doet een beroep op de gegevens over de arbeidsmarktperspectieven in het ROA rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022'. Op 3 december 2019 heeft ROA de nieuwe prognoses tot 2024 gepubliceerd. De commissie betreft bij de beoordeling altijd de meest recente gegevens. De commissie acht met aanvrager binnen ROA AIS de opleidingstypen hbo pedagogiek en hbo maatschappelijk werk het meest relevant. Hbo pedagogiek is relevant omdat deze categorie de verwante Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie bevat en hbo maatschappelijk werk is relevant omdat deze categorie de verwante Ad Pedagogisch Educatief Medewerker bevat. Deze opleidingstypen zijn thans in de database opgenomen onder de naam 'bachelor sociaal pedagogisch werk' respectievelijk 'bachelor maatschappelijk werk'. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van de opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024	7400	11	1.7	erg hoog
> > bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte vervangingsvraag tot 2024	7700	11	1.8	laag
> > bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte baanopeningen tot 2024	15100	22	3.4	gemiddeld
> > bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024	11000	16	2.5	laag
> > bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.95			groot
> > bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.95			goed

Bron: ROA AIS

ROA typeert de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van het opleidingstype bachelor maatschappelijk werk als 'groot'; ROA verwacht grote knelpunten in de personeelsvoorziening in de periode tot 2024 (tabel 2). Het aantal instromende schoolverlaters is lager dan het aantal baanopeningen.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor maatschappelijk werk.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > bachelor - maatschappelijk werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024	6800	8	1.3	hoog
> > bachelor - maatschappelijk werk	verwachte vervangingsvraag tot 2024	14600	18	2.8	gemiddeld
> > bachelor - maatschappelijk werk	verwachte baanopeningen tot 2024	21400	26	3.9	gemiddeld
> > bachelor - maatschappelijk werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024	18600	23	3.5	gemiddeld
> > bachelor - maatschappelijk werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.99			groot
> > bachelor - maatschappelijk werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.99			groot

Bron: ROA AIS

Aanvrager heeft in ROA AIS ook verwezen naar de arbeidsmarktprognose voor de beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten. De commissie stelt voorop dat de opleidingstypen een beter beeld geven van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte dan de beroepsgroepen omdat bij de opleidingstypen het aantal verwachte vacatureaantallen wordt gerelateerd aan de uitstroom uit opleidingen. Beroepsgroepen geven enkel een beeld van het aantal verwachte vacatures zonder daarbij de uitstroom uit opleidingen te betrekken. Echter, binnen de opleidingstypen bachelor sociaal pedagogisch werk en bachelor maatschappelijk werk vallen voornamelijk hbo bacheloropleidingen die slechts zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De commissie heeft daarom eveneens de beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten betrokken. Hoewel aanvrager stelt dat de voorgenomen Ad PEP niet opleidt tot deze beroepsgroepen acht de commissie deze wel relevant. ROA verwacht binnen de

beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten vrijwel geen knelpunten in de personeelsvoorziening in de periode tot 2024 (tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024	7400	5	0.9	gemiddeld
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	verwachte vervangingsvraag tot 2024	27100	19	2.9	gemiddeld
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	verwachte baanopeningen tot 2024	34500	24	3,7	gemiddeld
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.9			vrijwel geen

Bron: ROA AIS

De commissie concludeert dat ROA grote knelpunten verwacht in de personeelsvoorziening voor afgestudeerden voor de opleidingstypes bachelor sociaal pedagogisch werk en bachelor maatschappelijk werk. ROA verwacht voor de beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten vrijwel geen knelpunten in de personeelsvoorziening in de periode tot 2024.

Aanvrager stelt dat het tekort aan leraren in het primair onderwijs schrijnend is en gezien deze krapte het aannemelijk is dat scholen op zoek gaan naar alternatieve manieren van het organiseren van onderwijs, met meer inzet van lerarenondersteuners en onderwijsassistenten. Om die reden, zo begrijpt de commissie, heeft aanvrager het arbeidsmarktperspectief van leraren in het primair onderwijs beschreven. De commissie onderschrijft het betoog van aanvrager dat Ad geschoolde PEP's een belangrijke rol kunnen spelen bij het verminderen van de werkdruk van leraren en daarmee een bijdrage kunnen leveren aan het terugdringen van het lerarentekort. Uit de toenemende krapte op de arbeidsmarkt voor leerkrachten in het primair onderwijs valt echter geen concrete arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad PEP af te leiden.

Aanvrager verwijst naar de Arbeidsmarkt barometer po, vo en mbo 2017-2018. Het totaal fte aan vacatures in het primair onderwijs is al een aantal jaar aan het stijgen. Waar de procentuele stijging in 2016 - 2017 64% was, bedraagt deze 49% in 2017-2018. De stijgingen in het primair onderwijs blijven groter dan in de andere sectoren (p. 3). De vacature-intensiteit voor leraren en ondersteuners in het primair onderwijs in 2017- 2018 is ten opzichte van 2016-2017 gestegen van 4,4% naar 6,4% (p. 10 en 12). De commissie acht de beroepsgroep leerkrachten basisonderwijs niet relevant voor onderhavige aanvraag omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet worden opgeleid tot leerkrachten. Daarnaast merkt de commissie op dat het ondersteunend personeel in het onderwijs voor slechts een klein deel bestaat uit de subcategorie leraarondersteuner (zie p. 17 van het rapport de Arbeidsmarkt barometer po, vo en mbo 2017-2018). Uit de stijging van de vacature-intensiteit voor ondersteuners in het primair onderwijs valt evenmin een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad PEP af te leiden.

Aanvrager stelt onder verwijzing naar het artikel 'Meer ondersteuners op basisschool in bijna alle regio's' dat het aantal ondersteuners in het primair onderwijs is gestegen naar totaal 23.834 in 2018 (een stijging van 13% t.o.v. 2017). Dit betekent naar mening van de commissie echter niet zonder meer dat sprake is van een behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad PEP. Immers, niet duidelijk is in hoeverre de overzichten in dit artikel zien op leraarondersteuners waarvoor de voorgenomen Ad opleidt. Uit deze gegevens kan daarom evenmin een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad PEP worden afgeleid.

Aanvrager stelt onder verwijzing naar de website www.meesterbaan.nl dat in 2017 in totaal meer dan 2.300 vacatures voor groepsleerkrachten zijn geplaatst en dat in het eerste halfjaar van 2018 bijna 1.900 vacatures voor groepsleerkrachten zijn geplaatst. Aanvrager stelt voorts op grond van de 'Arbeidsmarktanalyse primair onderwijs 2017. Thema: de lerarenopleiding' (2017) dat het tekort aan leraren in het primair onderwijs in 2023 zal oplopen tot ruim 4.600 fte en het aantal gediplomeerden van de lerarenopleiding basisonderwijs tot 2024 zal afnemen en ontoereikend zal zijn voor de vraag op de arbeidsmarkt. De commissie merkt op dat ook voor deze bronnen geldt dat deze voor onderhavige aanvraag niet (direct) relevant zijn omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet worden opgeleid tot leerkrachten. Voornoemde bronnen leiden daarom niet tot de conclusie dat sprake is van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad PEP. Het beroep op het bericht van de NOS 'Kabinet komt met noodplannen tegen lerarentekort in grote steden' en de tabel 'Verwachte tekorten aan leraren en directeuren in het primair onderwijs in fte' van de website www.rijksoverheid.nl, kan aanvrager om dezelfde reden niet baten. Bovendien geldt een nieuwsbericht niet als een valide bron ter onderbouwing van een arbeidsmarktbehoefte als bedoeld in art. 6, lid 2, van de Regeling.

Aanvrager doet voorts een beroep op regionale gegevens van Arbeidsmarktplatform primair onderwijs. Aanvrager stelt op grond van de 'Regionale arbeidsmarktanalyse - Utrecht - primair onderwijs 2018' dat in de regio Utrecht, het verzorgingsgebied van de Marnix Academie, de onvervulde vraag naar leraren naar verwachting zal oplopen tot 400 leraren in 2022, 6,7% van het totaal aantal benodigde leraren voor het basisonderwijs in de regio. In de regio Utrecht zal het tekort de komende jaren naar verwachting toenemen, van 141 fte in 2019 in tot 413 fte in 2024. Aangezien afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet worden opgeleid tot leerkrachten slaagt dit beroep niet.

Aanvrager geeft voorts aan dat het aantal werknemers in de kinderopvang in de regio Utrecht naar verwachting zal stijgen van 82.800 in 2013 naar 105.000 werknemers in 2023 (tabel 'verwachte groei van het aantal werknemers in de kinderopvang in regio Utrecht' van FCB). Hoewel niet duidelijk is welke functies in de kinderopvang het hier betreft, is de commissie van mening dat uit deze tabel een behoefte aan medewerkers kinderopvang in de regio Utrecht naar voren komt. Aangezien de voorgenomen Ad opleidt tot banen in de kinderopvang is de commissie van mening dat voornoemde groeicijfers een positieve indicatie vormen van een regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad PEP.

Aanvrager heeft ter onderbouwing van de regionale arbeidsmarktbehoefte een behoeftepeiling gehouden onder 35 van haar partnerbesturen in het primair onderwijs in de regio Utrecht die volgens aanvrager meer dan 367 basisscholen vertegenwoordigen. De respons was volgens aanvrager 80%. Volgens aanvrager staat haar achterban 'garant' voor het in dienst nemen/hebben van ca. 100 Ad PEP's in de nabije toekomst. De commissie overweegt dat uit de behoeftepeiling blijkt dat 26 partnerbesturen positief zijn over de voorgenomen Ad PEP. Voorts hebben 26 partnerbesturen aangegeven dat zij verwachten over een periode van 4 jaar in totaal tussen de 95 tot 113 opgeleide Ad PEP's in hun organisatie zullen aannemen. De commissie merkt op dat hoewel de intentieverklaringen geen harde toezeggingen bevatten, deze verklaringen wel een indicatie geven van een regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad PEP.

Aanvrager heeft verder de 'Lerarenagenda 2013-2020' van het Ministerie van OCW (2013) aangevoerd bij de argumentatie met betrekking tot de arbeidsmarktbehoefte. De commissie heeft deze bron gezien de inhoud echter betrokken bij de beoordeling van de maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert op grond van het voorgaande dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de hbo Ad PEP aansluit op een geringe (regionale) arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte onder andere aan de hand van de notitie 'Effectieve interventies leerachterstanden in het primair onderwijs' van het CPB (2018), 'Lerarentekort in het primair onderwijs' van de website www.rijksoverheid.nl, het rapport 'Anders organiseren, minder tekort?' van het CAOP (2017), het adviesrapport 'Een goede start voor het jonge kind' van de Onderwijsraad (2015) en de Wet innovatie kwaliteit kinderopvang.

Volgens aanvrager sluit de voorgenomen Ad PEP aan bij de Lerarenagenda 2013-2020 van het Ministerie van OCW. Het Ministerie van OCW streeft met meer aantrekkelijke en flexibele routes naar het leraarschap naar voldoende instroom van goede studenten om in 2020 kwantitatieve en kwalitatieve tekorten tot het verleden te laten behoren (p. 16). Nu de voorgenomen Ad PEP zo is vormgegeven dat studenten middels een schakelprogramma kunnen doorstromen naar de bacheloropleiding Pabo kan deze opleiding naar het oordeel van de commissie een bijdrage leveren aan deze ambitie van het Ministerie van OCW.

Aanvrager heeft voorts een beroep gedaan op de notitie 'Effectieve interventies leerachterstanden in het primair onderwijs' van het CPB. Dit rapport vermeldt dat door de inzet van onderwijsassistenten leraren zich meer kunnen bezig houden met hun kerntaken, zoals het geven van instructies en het volgen van leerlijnen van leerlingen. Onderwijsassistenten en lerarenondersteuners kunnen bijvoorbeeld het zelfstandig werken van leerlingen op leerpleinen begeleiden of zorg dragen voor de persoonlijke begeleiding van leerlingen (p. 8). De commissie is van mening dat het inzetten van Ad geschoolde leraarondersteuners een bijdrage kan leveren aan het terugdringen van het lerarentekort, en daarmee tegemoet komt aan een maatschappelijke behoefte, nu de onderwijsondersteuner in het functiehuis van het primair onderwijs is opgenomen.

Aanvrager betoogt dat de Ad PEP kan bijdragen aan de aanpak van het lerarentekort aan de hand van 'Lerarentekort in het primair onderwijs' van de website www.rijksoverheid.nl en het rapport 'Anders organiseren, minder tekort?' van het CAOP (2017). Het artikel 'Lerarentekort in het primair onderwijs' verwijst onder meer naar de zesde hoofdlijn 'de mogelijkheden van anders organiseren' om het lerarentekort te bestrijden. In de zesde hoofdlijn wordt benadrukt dat om het lerarentekort aan te pakken meer gewerkt kan worden met ondersteunend personeel. Zo kunnen onderwijsassistenten op bepaalde taken worden ingezet om de werkdruk voor leraren te verlagen en om ervoor te zorgen dat minder leraren per eenheid leerlingen nodig zijn ('Voortgangsrapportage plan van aanpak lerarentekort' van het Ministerie van OCW (28 november 2017, p. 21 en 22). Door inzet van ondersteunend personeel kunnen leraren zich meer richten op hun kerntaken zoals het geven van instructie ('Anders organiseren, minder tekort?', CAOP, oktober 2017, p. 8). De commissie is van mening dat het inzetten van Ad geschoolde PEP's een bijdrage kan leveren aan het terugdringen van het lerarentekort, en daarmee tegemoet komt aan een maatschappelijke behoefte.

Aanvrager betoogt voorts dat maatschappelijke vraagstukken met betrekking tot culturele diversiteit en de groeiende kloof tussen arm en rijk sterk gerelateerd zijn aan vraagstukken betreffende voorschoolse educatie en het bieden van gelijke kansen binnen het primair onderwijs. Een van de meest effectieve wijzen om gelijke kansen in het onderwijs te bevorderen is het vroegtijdig herkennen en bestrijden van onderwijsachterstanden ('Een goede start voor het jonge kind' van de Onderwijsraad, 2015 (p. 17). Goede voorschoolse educatie kan daar volgens aanvrager een belangrijke rol in spelen. Aangezien de voorgenomen Ad opleidt tot banen in kindcentra en deze centra naast opvang ook (voorschoolse) educatie aanbieden, is de commissie van mening dat het inzetten van Ad geschoolde PEP's een bijdrage kan leveren aan het bevorderen van gelijke kansen in het onderwijs, en daarmee tegemoet komt aan een maatschappelijke behoefte.

De Wet innovatie kwaliteit kinderopvang stelt nieuwe eisen aan het kwaliteitsbeleid van de kinderopvang. Elke locatie in de kinderopvang dient bijvoorbeeld een minimaal aantal uur per week te beschikken over een pedagogisch coach met een hbo diploma. Het aanstellen van Ad-opgeleide medewerkers geeft een belangrijke impuls aan de kwaliteit van de kinderopvang. De commissie

volgt dit betoog.

Reeds gelet op het bovenstaande is de commissie van oordeel dat aanvrager een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding aannemelijk heeft gemaakt.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een geringe regionale arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 07/01/2020 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Marnix Academie om de hbo Ad PEP in Utrecht aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft de voorgenomen opleiding vergeleken met de gelijknamige bestaande Ad's PEP, de Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie (Ad PPKE) en de Ad Pedagogische Educatief Medewerker (Ad PEM). Hoewel de opleidingen in algemene zin overeenkomsten vertonen, zijn er volgens aanvrager wel enkele accentverschillen. Bij de Ad PEM ligt de focus volgens aanvrager op de ondersteuner in de voor- en vroegschool. De Ad PPKE richt zich volgens aanvrager op het werken met kinderen in de basisschoolleeftijd en iets daarboven en de Ad PEP richt zich op zowel op werken met kinderen in kinderdagverblijven, Integrale Kindcentra als het basisonderwijs. Desalniettemin concludeert de commissie dat de voorgenomen Ad PEP significante overeenkomsten vertoont met bestaande Ad's PEP, PEM en PPKE. De commissie merkt voorts op dat de Ad's PEP, PEM en PPKE thans samengaan onder één naam: Ad PEP.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. Hierbij heeft zij zich gebaseerd op gegevens uit Studielink. De commissie heeft de cijfers geverifieerd (zie tabel 4). De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod is de afgelopen jaren meer dan verdubbeld. Van de recente gestarte Ad PEP van de Iselinge Hogeschool zijn (nog) geen instroomgegevens bekend.

Tabel 4. Instroom van eerstejaarsstudenten in verwante Ad's

Opleiding	Instelling	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker (80081)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	108	115	148	109	76
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA)					9
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)					21
	Hanzehogeschool Groningen (25BE)				61	43
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG)			-	12	27
Ad Pedagogisch Educatief Professional (80142)	Fontys Hogescholen (30GB)					156
	Saxion Hogeschool (23AH)					18
Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie (80127)	Hogeschool Zeeland (21MI)					30
	Katholieke PABO Zwolle (00IC)				70	87
Totaal		108	115	230	284	483

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de instroom van Mbo 4 opgeleide Onderwijsassistenten, Pedagogisch medewerkers en Coördinatoren Sport en Bewegen die gaan werken in het primair onderwijs, de kinderopvang of de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Aanvrager gaat er van uit dat er in de regio Midden-Nederland voor deeltijd een potentie is van jaarlijks minimaal 40 studenten. De commissie acht deze prognose gelet op de instroom van de meeste startende verwante opleidingen realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Ad PEP wordt afgezet tegen de geringe arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a aannemelijk is

gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien enige ruimte is om de deeltijdvariant binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie heeft daarbij veel gewicht toegekend aan de verklaringen van het werkveld in de regio. De commissie heeft daarbij voorts betrokken het feit dat de deeltijdopleiding zich richt op werkenden, waardoor afgestudeerden slechts beperkte druk op de arbeidsmarkt zullen genereren.

Vestiging van de opleiding in Utrecht heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de namen van verwante opleidingen. Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Ad PEP in het Croho onderdeel Onderwijs wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.

